

Prima instanță, Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: Gh. Stratulat
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
Judecători: A. Pahopol, N. Simciuc, A. Minciuna

dosarul nr. 2rc-937/16

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători

Valeriu Doagă,
Sveatoslav Moldovan și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată de către Societatea Comercială „Tarn Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 11.08.2015, SRL „Tarn Grup” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ÎS „Calea Ferată din Moldova” solicitînd încasarea datoriei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru din 27.04.2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată SC „Tarn Grup” SRL, s-a dispus încasarea datoriei de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiu reclamantului în sumă de 408144,18 dolari SUA, dobînda de întîrziere în sumă de 150756,13 lei, penalitatea în suma de 222441,86 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3500 lei și cheltuielile pentru taxa de stat în sumă de 50000 lei.

La data de 26.05.2016 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea acesteia cu emiterea hotărîrii noi privind respingerea cererilor acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22.06.2016 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 37500 lei.

La data de 11.08.2016, din partea apelantului a parvenit cererea de apel motivată. Totodată, prin cererea de apel a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat, motivînd

prin faptul că veniturile pentru primul trimestru al anului 2016 au fost mai mici decât pentru anul precedent, cu 10,3 milioane lei. Totodată, indică faptul că pe conturile întreprinderii sunt aplicate sechestre. Mai menționează că întreprinderea înregistrează pierderi, totodată este în imposibilitate de a achita pe deplin obligațiile de plată a salariului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, s-a respins cererea depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat acestuia termen pînă la 11.10.2010, ora 11.00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37500 lei.

Invocând ilegalitatea încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu recurs, cu emiterea unei noi soluții privind admiterea cererii de scutire la plata taxei de stat.

În susținerea recursului ÎS „Calea Ferată din Moldova” a invocat ilegalitatea încheierii contestate, deoarece circumstanțele importante pentru admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu au fost elucidate pe deplin, menționînd că starea materială a întreprinderii este dificilă și se află în imposibilitate de a achita taxa de stat la momentul depunerii apelului.

Totodată a menționat recurenta că instanța de apel nu a apreciat just și real situația dificilă în care se află, eronat a apreciat probele depuse și neîntemeiat a considerat că nu a prezentat probe ce ar demonstra în mod cert situația materială grea. Susține că prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat instanța de apel a îngădit drepturile recurentului-apelant ÎS „Calea Ferată din Moldova” de acces liber la justiție, dreptul la folosirea căilor de atac și dreptul la un recurs efectiv.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia încheierii recurate din 27 septembrie 2016 a fost contestată cu recurs la 10 octombrie 2016. Prin urmare, prin prisma art. 425 C.P.C., completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată recursul depus în termen.

La data de 01 noiembrie 2016, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa SC „Tarn Grup” SRL copia cererii de recurs depuse de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu comunicarea concomitentă a acestora despre necesitatea depunerii referinței.

Pînă la data examinării recursului, SC „Tarn Grup” SRL nu a depus referința în vederea exprimării opiniei vis-à-vis de argumentele înaintate, fapt din care considerente, instanța de recurs dispune examinarea recursului în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, s-a stabilit cu certitudine că, la 26.05.2016, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22.06.2016 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 37500 lei.

La data de 11.08.2016, din partea apelantului a parvenit cererea de apel motivată. Totodată, prin cererea de apel a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat, motivând prin faptul că veniturile pentru primul trimestru al anului 2016 au fost mai mici decât pentru anul precedent, cu 10,3 milioane lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, s-a respins cererea depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat acestuia termen pînă la 11.10.2010, ora 11.00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37500 lei.

În această ordine de idei, Completul Judiciar conchide că, la emiterea încheierii, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 85, alin. (4) CPC, care stipulează că în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Instanța de recurs reține că, potrivit art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Conform art.365 alin.(4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul constată că instanța de apel corect a emis încheierea prin care a restituit cererea

de apel din motivul neachitării taxei de stat în termenul stabilit, or litigiul depus judecării este cu titlu patrimonial iar prin prisma art. 84 CPC, atât cererea de chemare în judecată, cât și cererile de apel, recurs, se impun cu taxă de stat.

La caz, instanța de apel corect a stabilit că în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, potrivit reglementărilor art.85 alin.(4) CPC, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei, iar conform art.4 al Legii taxei de stat, nr.1216-XII din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de la plata taxei de stat persoanele fizice sau juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Contrar celor menționate, instanța de recurs conhide că, pentru scutirea de plata taxei de stat, solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat. Totodată, la cererea de scutire a persoanelor juridice, se expun circumstanțele care justifică solicitarea, urmează să se probeze lipsa mijloacelor financiare, fapt nedemonstrat de către recurent, or instanța la emiterea hotărîrii nu se poate baza pe probe pur declarative.

Colegiul menționează, că instanța de recurs la examinarea recursului împotriva încheierii instanței de apel, verifica în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Așadar, din sensul normelor de drept citate rezultă că, persoana juridică urmează să probeze situația materială precară și imposibilitatea achitării taxei de stat.

Colegiul menționează că, chestiunea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat urmează a fi soluționată în lumina situației materiale a solicitantului, ținînd cont de valoarea acțiunii cât și de probele prezentate în acest sens. Conform art. 130 alin. (1) CPC, „instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.

Studiind încheierea contestată, Colegiul constată că probele prezentate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” drept temei pentru scutirea acestora de la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, au fost cercetate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Mai mult decît atât, Colegiul consideră că probele prezentate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” în susținerea cererii privind scutirea de la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel nu a fost demonstrată situația materială precară a acestora și imposibilitatea achitării taxei de stat, or, argumentul respectiv este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Avînd în vedere că argumentele invocate în cererea de recurs reprezintă în sine critici asupra concluziei instanței de apel, cât și faptul că instanța de recurs nu a constatat încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor prevăzute la art. 130 CPC, sau existența altor încălcări procesuale în legătură cu emiterea încheierii contestate, Colegiul constată că nu există temeii pentru casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016. Or instanța de apel, în lipsa unor probe pertinente, corect a respins cererea înaintată de ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Reieșind din cele menționate și avînd în vedere că instanța de apel corect a constatat netemeinicia cererii privind scutirea de la achitarea taxei de stat, Colegiul consideră necesar de a respinge recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, or, aceasta este legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău 27 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată de către Societatea Comercială „Tarn Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea